

Sygn. akt VI ACa 700/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA – Małgorzata Kuracka (spr.)

Sędzia SA – Jacek Sadowski

Sędzia SO del. – Tomasz Gal

Protokolant: – sekretarz sądowy Paulina Czajka

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2017 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa (...) W.

przeciwko (...) Sp. z o.o. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 3 marca 2016 r.

sygn. akt XXV C 887/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

VI ACa 700/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 31 marca 2015 r. (data stempla pocztowego) wniesionym w postępowaniu upominawczym (...) W. wniosło o zasądzenie od (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na rzecz powoda kwoty 399.089,99 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od kwot:

- 99.166,64 zł od dnia 1 kwietnia 2011 r. do dnia zapłaty;
- 99.418,13 zł od dnia 1 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty;
- 100.252,61 zł od dnia 1 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty;
- 100.252,61 zł od dnia 1 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty.

Powód wniosł także o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 16 kwietnia 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na skutek dokonania przez pozwanego wpłaty w toku postępowania powód zmodyfikował powództwo w ten sposób, że odsetek od kwoty 99.166,64 zł żądał od dnia 3 sierpnia 2011 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z dnia 3 marca 2016r. Sąd Okręgowy w Warszawie w pkt 1 oddalił powództwo, zaś w pkt 2 zasądził od (...) W. na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 7.217 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższy rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł o następujące ustalenia faktyczna:

Grunt położony w W. o pow. 1.095 m² przy ul. (...) na działkach ewidencyjnych nr (...) z obrębu(...) nr KW (...) stanowi własność powoda.

Na mocy aktu notarialnego Rep. A nr (...) z dnia 5 września 2007 r., aktu notarialnego Rep. A nr (...) z dnia 5 września 2007 r., aktu notarialnego Rep. A nr (...) z dnia 5 września 2007 r. oraz aktu notarialnego Rep. A nr (...) r. z dnia 6 grudnia 2007 r. pozwany nabył własność nieruchomości budynkowej położonej na przedmiotowym gruncie. Nieruchomość gruntowa została oddana pozwanemu w użytkowanie wieczyste na mocy aktu notarialnego Rep A nr (...) z dnia 25 czerwca 2008 r.

Wysokość opłaty z tytułu użytkowania wieczystego gruntu wynosiła 1.095 zł netto rocznie i została uznana za tzw. „czynsz symboliczny”. W dniu 11 stycznia 2010 r. powód ustalił stawkę procentową i wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntu na kwotę 100.252,61 zł. Pozwany w dniu 16 lutego 2010 r. złożył w Samorządowym Kolegium Odwoławczym wnioski o ustalenie, że aktualizacja opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego dokonana przez powoda jest nieuzasadniona. Orzeczeniem z dnia 14 listopada 2011 r. SKO uznało wypowiedzenie za bezskuteczne gdyż nie zostało opatrzone własnoręcznym podpisem osoby upoważnionej do składania oświadczeń woli w imieniu Prezydenta (...) W.. W dniu 12 grudnia 2011 r. powód wniósł do sądu sprzeciw od powyższego orzeczenia. Z uwagi na niezuzupełnienie braków formalnych pozew został zwrócony. Zarządzenie uprawomocniło się z dniem 6 czerwca 2012 r.

Powód wezwał pozwanego do uregulowania należności wynikających z braku zapłaty opłaty za użytkowanie wieczyste w dniu 20 marca 2015 r. w kwocie 378.149,94 zł. Pozwany, w odpowiedzi na w/w wezwanie dokonał wpłaty na rzecz powoda w kwocie 4.389,70 zł.

W rozważaniach prawnych Sąd stwierdził, iż powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, ale z innych przyczyn niż podnoszone przez strony procesu. Sąd wskazał, iż powód swoje roszczenie wywodził z okoliczności, że zgodnie z dokonaną pismem z dnia 11 stycznia 2010 r. aktualizacją opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntu, pozwany od dnia 1 stycznia 2011 r. winien uiszczać opłatę z tytułu użytkowania wieczystego w wysokości 100.252,61 zł. Powód podkreślał, że zgodnie z art. 80 ust. 3 u.g.n. wniesienie sprzeciwu od orzeczenia SKO skutkowało utratą jego mocy. W konsekwencji, w ocenie strony powodowej, zaferowania przez właściciela nowa wysokość opłaty rocznej zaczęła obowiązywać od 1 stycznia roku następującego po roku, w którym dokonano wypowiedzenia (tj. od 2011 r.).

Sąd nie zgodził się z powyższą argumentacją. Podniósł, iż analiza akt sprawy o sygn. XXV C 329/12 prowadzi do wniosku, iż sprzeciw powoda od orzeczenia SKO został prawomocnie zwrócony z uwagi na niezuzupełnienie braków formalnych. Stosownie zaś do art. 130 § 2 zd. drugie k.p.c. pismo zwrócone nie wywołuje żadnych skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Zwrot pozwu - w następstwie bezskutecznego upływu terminu - powoduje unicestwienie wszelkich skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu.

Przedmiotowy sprzeciw nie wywołał zatem zamierzonych skutków w postaci utraty mocy orzeczenia SKO, gdyż nie został wniesiony skutecznie. W konsekwencji należało przyjąć, że orzeczenie SKO z dnia 14 listopada 2011 r. w dalszym ciągu ma moc wiążącą dla stron.

Skoro zatem wypowiedzenie opłaty z tytułu użytkowania wieczystego gruntu nadal uznane jest za bezskuteczne, to w obrocie pozostaje dotychczasowa stawka ustalona przez Prezydenta Miasta (...) W. w decyzji z dnia 7 maja 2008 r., a zatem 1.095 zł netto rocznie. W toku procesu pozwany uiścił już kwotę 4.389,70 zł tytułem opłaty rocznej od użytkowania wieczystego za 2013 r. i 2014 r. wraz z odsetkami za te lata w łącznej kwocie 382 zł.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 98k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie:

1) art. 80 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r o gospodarce nieruchomościami przez jego niewłaściwe zastosowanie, skutkujące uznaniem, iż sprzeciw wniesiony przez (...) W. od orzeczenia SKO z dnia 14 listopada 2011r został prawomocnie zwrócony przez Sąd Okręgowy w W.w sprawie sygn. akt. XXV C 329/12 z uwagi na nieuzupełnienie braków formalnych, a w konsekwencji nieprawidłowe uznaniem, iż sprzeciw nie wywołał utraty mocy orzeczenia SKO, gdyż nie został wniesiony skutecznie, podczas gdy sprzeciw został złożony prawidłowo, w przewidzianym w art. 80 ust. 1 u.g.n. terminie co skutkowało utratą mocy orzeczenia SKO;

2) art. 80 ust. 2 zdanie 2 w zw. z art. 78 ust. 2. u.g.n. poprzez jego niezastosowanie bądź błędne zastosowanie i niewłaściwą interpretację,

3) art. 80 ust. 3 w zw. z art. 80 ust. 2 zdanie 2 ugn poprzez błędne nadanie przez Sąd I instancji sprzeciwowi waloru pozwu, podczas gdy charakteru pozwu nabiera pierwotny wniosek, a nie sprzeciw;

4) art. 233 k.pc. poprzez przekroczenie zasad swobodnej oceny dowodów i pominięcie, że prawomocnym zarządzeniem Sądu Okręgowego w W.z dnia 30 kwietnia 2012r w sprawie sygn.akt. XXV C 329/12 został zwrócony pozew wniesiony przez (...) sp. z o.o. w W.,

5) art. 130 § 1 k.p.c. poprzez uznanie, iż w postępowaniu przez Sądem o ustalenie opłaty z tytułu użytkowania wieczystego gruntu badaniu pod względem formalnym pozwu podlega sprzeciw, podczas gdy to nie sprzeciw, a wniosek wniesiony w trybie art. 78 ust. 2 u.g.n, który na skutek wniesienia sprzeciwu nabiera charakteru pozwu podlega badaniu pod względem wymogów formalnych pozwu.

Mając na uwadze powyższe zarzuty skarżąca wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 399.099,99 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot:

a) 99.166,64 zł od dnia 3 sierpnia 2011r do dnia zapłaty,

b) 99.418,13 od dnia 1 kwietnia 2012r do dnia zapłaty,

c) 100.252,61 od dnia 1 kwietnia 2013r do dnia zapłaty,

d) 100.252,61 od dnia 1 kwietnia 2014r do dnia zapłaty.

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, w przypadku uznania przez Sąd II instancji, że Sąd I instancji nie rozpoznał istoty sprawy albo wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja okazała się zasadna w zakresie, w jakim zmierzała do uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy dokonał oczywiście błędnej wykładni przepisów art.78 ust.2 i 80 ust.2 i 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r gospodarowaniu nieruchomościami(Dz.U. z 2015r, poz. 1774 ze zm.), zwanej dalej u.g.n., co skutkowało błędną oceną skutków prawnych, mającego miejsce w sprawie Sądu Okręgowego w W.XXV C 392/12, zarządzenia o zwrocie pozwu. Implikowało to w dalszej konsekwencji dokonaniem wadliwych ustaleń i błędnej oceny prawnej w niniejszym postępowaniu, a w konsekwencji spowodowało nierozpoznanie istoty sprawy. Należało bowiem zauważyć iż stosownie do treści art. 80 ust.2 zd.2 u.g.n. wniosek , o którym mowa w art. 78 ust. 2 u.g.n., tj. wniosek o ustalenie , że aktualizacja opłaty jest nieuzasadniona lub jest uzasadniona w innej wysokości, zastępuje pozew. W konsekwencji błędnie, contra legem, Sąd I instancji przyjął , iż sprzeciw jest pozwem. Sprzeciw stanowi żądanie przekazania sprawy do sądu powszechnego/art.80 ust.2 u.g.n./, zaś w razie wniesienia sprzeciwu/ bez względu na treść zawartej w nim argumentacji merytorycznej/ orzeczenie traci moc/art.80 ust.3 u.g.n./.

Sprzeciw w niniejszej sprawie został skutecznie złożony/ w terminie, nie był dotknięty żadnymi brakami/, a zatem orzeczenie Kolegium straciło moc. W związku z tym sytuacja jest odwrotna, niż to przyjął sąd I instancji. Natomiast skoro pozew został prawomocnie zwrócony, oznacza to, iż nie odnosi on żadnych skutków, a zatem brak jest skutecznie złożonego wniosku, iż podwyższenie w drodze aktualizacji opłaty jest nieuzasadnione.

Wychodząc z powyższych założeń i mając na uwadze treść art.78 ust.4zd.2 u.g.n., należało rozpoznać składane przez stronę pozwaną zarzuty /czego Sąd w ogóle zaniechał/ oraz odnieść się do odpowiadającej im argumentacji prawnej strony powodowej, a następnie ocenić dochodzone roszczenie o zapłatę, zarówno co do zasady, jak i wysokości.

Natomiast błędne przyjęcie, iż w sprawie XXV C 329/12 został zwrócony sprzeciw miasta/ strony pozwanej w sprawie XXV C 329/12, a powoda w niniejszej sprawie/, nie zaś wniosek(pozew) (...) Sp. z o.o. w W./strony powodowej w sprawie XXV C 329/12, a pozwanej w niniejszej/skutkowało nierozpoznanie istoty sprawy.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386§4 k.p.c. i art. 108§2 k.p.c. orzekł jak na wstępie.